

Jeho platová strata musí však byť prepočítaná na československé koruny, pretože podľa smluvy medzi stranami uzavrenej je pre sníženie alebo zvýšenie výživného smerodajný rozdiel vyjadrený v československých korunách.

Je zistené, že žalovaný dostával 2. novembra 1928 1.194 poľských zlotých, teda v československých korunách podľa varšavského kurzu 4.516 Kč 30 h, teraz dostáva 942'91 poľských zlotých, teda podľa kurzu z 21. marca 1934 v československých korunách 4.272 Kč 15 h, a tento jeho dôchodok sa snížil ešte o 266 Kč 65 h penzijných príspevkov, takže jeho skutočný dôchodok činí 4.005 Kč 50 h a jeho dôchodková strata 510 Kč 80 h.

V smysle bodu 3. smluvy má teda žalovaný nárok na sníženie výživného o 150 Kč, z ktorých 100 Kč pripadá na alimenty určené pre jeho manželku a 50 Kč na výživu jeho dcéry, ktorý záväzok sa jeví v pomere k žalovanej ako jednotný.

Z týchto dôvodov bolo dovolacej žiadosti čiastočne vyhovené a rozhodnuté ako je vo výroku uvedené; pretože žaloba bola podaná 21. marca 1934, bolo sníženie prísúdené od 1. apríla 1934.

Čís. 15338.

Smluvné presunutie zaplateného paušálu na dani obratovej nie je neprípustné.

(Rozh. z 26. júna 1936, Rv IV 455/35.)

Žalujúca firma mala zastúpenie eternitových závodov v M. pre východné Slovensko. Podľa smluvy zo dňa 14. januára 1931 dodávala I. žalovanému škridlice a za všetky pohľadávky, ktoré z uvedeného obchodného pomeru vzniknú, mal vraj prevziať II. žalovaný solidárny rukojemský záväzok. Cena tovaru bola v smluve stanovená na 1 Kč 70 h za kus okrem 4% paušalovanej dane z obratu. — Z tohoto obchodného spojenia vznikla žalujúcej firme pohľadávka 26.843 Kč 25 h, ktorej zaplata domáhala sa žalobou proti oboj žalovaným. Proti žalobe bránili sa žalovaní medzi iným aj tým, že žalujúca firma nie je oprávnená účtovať 4% paušalovanú daň z obratu, lebo túto má platiť výrobca, a pretože žalujúca firma nie je výrobcom, nemôže túto daň presunúť na odberateľa.

O b a n i ž š i e s ú d y žalobe vyhoveľ. O d v o l a c í s ú d uviedol v dôvodoch svojho rozsudku čo do prísúdenia 4% paušalovanej dane z obratu toto: II. žalovaný napadol rozsudok súdu prvej stolice z toho dôvodu, že neprávom bol zaviazaný k náhrade 4% paušalovanej dane z obratu, lebo podľa vyhlášky ministerstva financií zo dňa 26. júna 1930, č. 93 Sb. z. a n. paušál u osinkocementovej škridlice je povinný platiť výrobca a preto žalujúca strana, ako sprostredkujúci obchodník, nemôže ju zvláštnym účtovaním presunúť na žalovanú stranu. Je síce pravda, že paušálom je krytá daň z obratu zo všetkých dodávok shora uvedeného tovaru, avšak žalovaná strana proti tomuto zvláštnemu vyúčtovaniu ne-

môže nič namietat', keď sa to tak stalo v smysle ujednaní procesných strán. Podľa bodu 5. smluvy zo dňa 14. januára 1931 kúpna cena odpredaných eternitových šablón bola určená tak, že žalovaná strana povinná je zaplatiť žalujúcej strane za jeden kus podľa základu tehďajšieho dňa 170 Kč a okrem toho (exklusive) 4% daň z obratu, t. j. spolu 1 Kč 76'8 h, v dôsledku toho i jednotlivé faktúry boli takto vystavené. Žalovaná strana ničím nevyvrátila výpočet a tvrdenie žalujúcej strany, že jej továrňa do kúpnej ceny škridlice zakalkulovala tiež paušalovanú daň z obratu, bola preto žalujúca firma oprávnená zakalkulovať túto daň i žalovanej strane ako ďalšiemu odberateľovi; zvlášťne účtovanie dane z obratu stalo sa len preto, že smluvné strany počítali i s prípadným snížením dane z obratu, čo bolo by pripadlo v prospech žalovanej, totiž malo by za následok sníženie úhrnnej kúpnej ceny. Preto námietke nebolo možno vyhovieť, lebo jednotná kúpna cena bola určená v smysle súhlasnej vôle procesných strán, čím žalovanú stranu žiadna ujma nestihla, a ujednanie neodporuje platným predpisom. Nemožno prisvedčiť ani tej námietke žalovanej strany, že ustanovenie smluvy zo dňa 14. januára 1931 »exklusive daň z obratu« je nejasné a že ona rozumela tomu tak, že daň z obratu je vylúčená a preto závadný výrok smluvy, aby nedošlo k pochybnostiam, mal byť správne štylizovaný tak, že žalovaná strana má zaplatiť kúpnu cenu 170 Kč plus daň z obratu. K tvrdenému nedorozumeniu však so strany žalovanej ani nedošlo, čo vysvitá z toho, že po celú dobu obchodného spojenia žalovaná strana bola vždy obťažaná v smysle faktúr kúpnu cenou vo výške 176'80 Kč za 100 kusov eternitových škridlíc, totiž spolu s daňou z obratu a žalovaná strana proti tomu nič nenamietala. Najvyšší súd dovoláciu žiadosť zamietol a uviedol dotyčne otázky oprávnenosti účtovania dane z obratu žalujúcou v dôvodoch svojho rozhodnutia:

Dovolacia žiadosť II. žalovaného uplatňuje proti rozsudku odvolacieho súdu, že žalujúca strana neprávom pripočítava ku kúpnej cene eternitu 4% daň z obratu, lebo daň z obratu u tohto tovaru bola paušalovaná, žalobník nie je výrobcom, lež len obchodníkom, ktorý daň z obratu neplatí a nemôže ju tedy zvlášť započítať.

V tomto smere poukazuje dovolací súd na dôvody rozsudku odvolacieho súdu a dodáva k nim toto: Dovolateľ sa neprávom dovoláva, aby sem spadajúce otázky boli posúdené tak, ako si to osvojila obchodná a priemyselná komora v K., opierajúc sa o komentár Dra Bohumila Novotného »Daň z obratu a daň přepychová« z roku 1931. Tento posudek nie je smerodajný, nie preto, že by bol nesprávny, lež preto, že na súdený prípad neprilieha, lebo medzi stranami bolo smluvou určené, akým spôsobom má byť cena tovaru vypočítaná, a žalovaný jednotlivé jemu zaslané faktúry pre nesprávny výpočet ceny nenamietal, lež len dodatočne, opozdene si činil nárok na srážky vo výške 4% obratovej dane. Jadro posudku je v tom, že poplatník môže presunúť daň z obratu zvláštnym účtovaním len, keď je povinný ju sám štátu zaplatiť, ktorú povinnosť má u paušalovanej dane len výrobca. O presune »zvláštnym účtovaním« ide však len v tom prípade, kde daň z obratu má byť platená mimo ceny smluvne ujednanej. Keď bolo pri ujednaní kúpnej ceny

určené, že celkovú kupnú cenu nečiní len ujednaná jednotková cena, lež aj percentá paušalovanej dane z obratu, nejde o zvláštne vyúčtovanie, lež len o určenie dvoch složiek kúpnej ceny; takéto určenie nie je v rozpore so zákonom, ktorý len to nepripúšťa, aby v smluvnej cene nebola neoprávnene predateľom pripočítaná daň z obratu v skutočnosti ním štátu neplatená.

Čís. 15339.

Pojistitel se nemůže dovolávat průpadní doložky pro porušení oznamovací povinnosti pojistníkem, oznámil-li mu pojistnou příhodu na místě pojistníka sám poškozený.

(Rozh. ze dne 30. června 1936, Rv II 690/34.)

Žalobce byl při nehodě autobusu těžce popálen. Jeho žalobě o náhradu škody, podané proti vlastníkům auta, bylo částkou 15.000 Kč vyhověno a dal si proto žalobce tento nárok škůdců proti žalované pojišťovně přikázati k vybrání. Další nároky uplatňuje žalobce proti žalované pojišťovně z důvodu § 10 zák. č. 162/08 ř. z. Nižší soudy žalobu zamítly, první soud z těchto důvodů: Žalobce dal si přikázati k vybrání pro svůj nárok z rozsudku pohledávku škůdců proti žalované, avšak pouze pro část celkového svého nároku, totiž pro 15.000 Kč s přísl. Jenom k této částce má tedy žalobce aktivní legitimaci k žalobě jako vymáhající věřitel (§ 308 ex. ř.), avšak musí trpěti všechny námítky postoupeného dlužníka žalované (§§ 1395, 1396 obč. zák.). Žalovaná namítá, že škůdce žalobcův Alois S. nesplnil podmínek pojišťovací smlouvy mezi ním a žalovanou ujednané, pozbyl svých práv z pojistky oné, a proto ani žalobce nemá proti žalované již nároku. Z pojišťovacích podmínek žalovanou předložených vyplývá, že podle článku 14 pojišťovacích podmínek jest pojistník povinen oznámiti pojišťovateli neprodleně dostavení pojistné příhody, jakmile o ní zvěděl. Této povinnosti oznámiti příhodu dostojí, když odešle oznámení do 8 dnů po době, kdy třetí osoba mimosoudně přivedla svůj nárok proti němu k platnosti nebo kdy bylo zavedeno trestní řízení. Přivádí-li třetí osoba svůj nárok k platnosti proti pojistníkovi soudně, jest ten povinen neprodleně to oznámiti pojišťovateli. Pojistník jest dále povinen dáti veškerá vysvětlení nutná k zjištění pojistné příhody nebo rozsahu plnění pojišťovatelova. Pojistník jest povinen míti po pojistné příhodě péči o to, aby škoda byla odvrácena nebo zmenšena, jinak může býti pojišťovatel zproštěn povinnosti k plnění. Pojistník jest povinen učiniti vše, co objasňuje pojistnou příhodu a jest povinen podle možnosti podporovati pojišťovatele v obraně proti neodůvodněným nebo nepřiměřeným nárokům. Pojistník jest dle čl. 15 pojišťovacích podmínek povinen dáti se v soudní rozepři zastupovati právním zástupcem, kterého mu jmenuje pojišťovna. Jest povinen takto určenému právnímu zástupci pojišťovatelovu dáti plnou moc procesní, podle pravdy ho zpravit o všech